

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-98/19-C

Název	Základní škola a Mateřská škola Dub, okres Prachatic
Sídlo	Dub 102, 384 25 Dub u Prachatic
E-mail	ziloda@centrum.cz
IČ	70989095
Identifikátor	650042093
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Dana Žilová
Zřizovatel	Městys Dub
Místo inspekční činnosti	Dub 102, 384 25 Dub u Prachatic
Termín inspekční činnosti	6. 2. 2019 – 8. 2. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a s rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Dub, okres Prachatice (dále „škola“) zřizovaná městysem Dub vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny. Je neúplnou školou s prvním stupněm základního vzdělávání. K termínu inspekční činnosti navštěvovalo školu 15 žáků ve dvou třídách, mateřskou školu 15 dětí v jedné třídě a školní družinu 13 účastníků v jednom oddělení.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy má dlouholeté řídicí zkušenosti, ve funkci byla opětovně potvrzena v roce 2015. Cíle vytyčené v koncepci rozvoje školy se postupně daří naplňovat především v oblastech zkvalitňování materiálních podmínek, podpory společného vzdělávání, spolupráce se zřizovatelem, zákonnými zástupci i dalšími partnery. Dokumentace školy je průběžně aktualizována, dílčí nedostatky byly v průběhu inspekční činnosti odstraněny. Vedení školy dostatečně řídí pedagogické procesy a zaměřuje se na dosahování kvalitních výsledků vzdělávání. Vnitřní evaluaci školy však realizuje spíše jen formálně, nevyužívá plně potenciál nástrojů efektivní kontroly metod a forem práce aplikovaných do výuky. Hospitační činnosti neprovádí zcela systematicky a nezajišťuje tak dostatečně spolehlivost vyvozovaných závěrů. Efektivní komunikaci napomáhá každodenní kontakt pedagožek obou stupňů vzdělávání i pravidelná jednání pedagogické rady. Výsledkem je znalost potřeb i specifík jednotlivých dětí i žáků a účinně uplatňovaný vstřícný respektující přístup.

Ředitelka školy usiluje o udržení stabilního kvalifikovaného pedagogického sboru, ale lokalizace školy v regionu i nabídky trhu práce tyto snahy značně limitují. Pedagogický sbor úzce spolupracuje a vytváří vhodné podmínky pro vzdělávání. K termínu inspekční činnosti zajišťovalo výchovu a vzdělávání šest pedagožek, včetně jedné asistentky pedagoga. Škola má zpracovaný plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vycházející z obecných potřeb školy a nabídek vzdělávacích center. Jeho realizace jsou ale minimální a absence dalšího vzdělávání mimo jiné negativně ovlivňuje množství i pestrost metod a forem práce zařazovaných do výuky.

V součinnosti se zřizovatelem ředitelka školy usiluje o průběžné zkvalitňování podmínek všech stupňů vzdělávání. Prostorové zázemí, materiální vybavení, didaktická technika a pomůcky i množství hraček společně představují dobrý základ pro efektivní podporu kreativity, spontánnosti a zdravého sebevědomí dětí i žáků. Tyto velmi dobré podmínky u nich zároveň posilují respekt k okolí, uvědomování si sociálních rolí a smysluplnosti spolupráce. Pro účely podpory vzdělávání v oblasti tělesné výchovy využívá škola jednu dostatečně vybavenou odbornou učebnu jako cvičebnu. Předškolní vzdělávání probíhá v samostatných prostorech umožňujících naplňování příslušného školního vzdělávacího programu. Nadstandardní vybavení těchto prostor podporuje celkový rozvoj dětí i jejich psychohygienické návyky. Školní družina má k dispozici také nesdílený prostor, jehož vybavení napomáhá smysluplné realizaci volnočasových aktivit účastníků.

Škola cíleně směřuje děti i žáky ke zdravému životnímu stylu. Hlavní podporu představuje pestrá strava připravovaná ve školní jídelně a zapojení do projektu Ovoce a zelenina do škol. Pedagožky v rámci výuky průběžně předávají dětem i žákům informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví. Prevenci dalších rizik škola věnuje také potřebnou pozornost. Oba vstupy do budovy školy jsou zabezpečeny elektronickými systémy proti vniknutí cizích osob a při fyzické prohlídce všech součástí školy nebyla shledána žádná zjevná ohrožení bezpečnosti.

Financování výdajů školy má základ především v dotacích ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a rozvojové programy. Zřizovatel poskytuje příspěvek na provoz školy a dle rozhodnutí o udělení výjimky z počtu žáků přispívá i na platy zaměstnanců. Dalšími zdroji jsou úplaty za předškolní a zájmové vzdělávání, stravné a příjmy z doplňkové činnosti. Finanční podmínky umožňují realizaci školních vzdělávacích programů i další rozvoj školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Disponibilní hodiny posilují především hlavní vyučované předměty se záměrem prohlubovat klíčové kompetence a podporovat funkční gramotnosti. Příjemná estetika všech prostor školy se příznivě promítá do podnětnosti prostředí při vzdělávání.

Průběh vzdělávání pozitivně ovlivňovala vlnná atmosféra podporovaná produktivní komunikací. Ve sledovaných hodinách převládal dobře zvládnutý frontální způsob výuky. Pedagožky zařazovaly především základní metody práce a pro podporu efektivitu učení využívaly vhodné didaktické pomůcky. Cíleně vytvářely prostor pro samostatnou práci, která téměř ve všech případech účinně vedla k upevnění a prohloubení znalostí. V hospitovaných hodinách pedagožky nevyužívaly potenciál forem a metod práce, jakými jsou například práce s chybou nebo práce ve dvojicích či skupinách. Tím byla oslabena podpora aktivního učení, iniciativního vyvozování i týmové spolupráce. V některých sledovaných hodinách se funkčně objevovaly prvky prolínání předmětů a propojování školního učiva s příklady z praxe, jež usnadňovaly žákům pochopení i zapamatování učiva. Pokud byla výuka podpořena didaktickou technikou, měli žáci spíše pasivní možnost jejího využití, což se odráželo v poklesu pozornosti některých z nich. Všechny pedagožky dbaly na průběžné hodnocení výkonů žáků v hodinách, v zařazování dalších prostředků formativního hodnocení žáků jsou ale rezervy, neboť příležitosti k sebehodnocení či vzájemnému hodnocení pedagožky nevytvářely. Není tak více podporována motivace žáků k učení a míra jejich zájmu o vlastní pokrok. Způsob výuky anglického jazyka byl založen na mluvním projevu a kvalitně rozvíjel potřebné komunikativní dovednosti všech žáků.

Škola se oblasti společného vzdělávání věnuje v potřebné míře. K termínu inspekční činnosti přehledně evidovala čtyři žáky s potřebou podpůrných opatření druhého až pátého stupně. Pro tyto žáky byly řádně vypracovány individuální vzdělávací plány. Respektující přístup pedagožek napomáhal pochopení, zvládání i včasnému dokončování zadaných úkolů a zvyšoval míru motivace k učení s pozitivním vlivem na výsledky vzdělávání. Asistentka zvláštnosti i potřeby žáků také patřičně zohledňovala, pozornost ovšem zaměřovala především na žáka, k němuž byla doporučena. Efektivně podporovala jeho celkový rozvoj a taktně vytvářela příležitosti k využívání poznatků v reálných situacích.

Vzdělávání v mateřské škole vycházelo z integrovaného pojetí s vyváženým poměrem spontánních a řízených činností, jež byly pestré, provázané a odpovídaly potřebám dětí. Pedagožky svým přístupem vytvářely bezpečné klima a osobním příkladem podporovaly vzájemnou pomoc i spolupráci mezi dětmi různých věkových skupin. Tím formovaly prosociální vztahy, propojovaly obsahy vzdělávání s praktickým životem a připravovaly děti na budoucí přechod do dalšího stupně vzdělávání. Schopnostem jednotlivých dětí přizpůsobené dílčí cíle podporovaly jejich vyvážený rozvoj. Pedagožky při řízených činnostech upřednostňovaly frontální vzdělávání s účelným zařazováním samostatné práce. Vytvářením prostoru pro spontaneitu i střídáním činností podněcovaly tvořivost, představivost a fantazii dětí. Těm naslouchaly a připravovaly dobré podmínky pro rozvoj komunikace. Příležitosti pro posilování zájmu dětí o vlastní pokrok téměř nevytvářely, zpětnou vazbu poskytovaly pouze průběžným hodnocením.

Zájmové vzdělávání probíhalo v samostatné třídě a volně navazovalo na cíle základního vzdělávání. Individualizované přizpůsobení jednotlivých činností, jejich vhodné rozvržení i tematické zvládnutí rozvíjelo dovednosti, samostatnost a kreativitu účastníků. Přístup pedagožky usnadňoval navazování pozitivních společenských vazeb. K aktivnímu trávení volného času slouží i čteně využívaná školní zahrada s herními prvky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pro hodnocení výsledků vzdělávání škola využívá vlastní evaluační nástroje, nejčastěji didaktické testy, písemné práce a ústní zkoušení. Projednávání a vyhodnocování výsledků vzdělávání na jednáních pedagogické rady se pozitivně promítá do kvality nastavovaných opatření. Úzká spolupráce pedagožek, zaměřujících se důsledně na podporu kladného přístupu žáků k výchovně-vzdělávacímu procesu, posiluje dobré klima třídních kolektivů. Žáci jsou k učení motivováni zejména udělováním pochval, ale zpravidla ústně či formou zápisů do žákovských knížek v průběhu výuky, pochvaly typu výchovného opatření udělovány nejsou. Škola zjišťuje a vyhodnocuje úspěšnost absolventů v dalším vzdělávání, což je následně východiskem pro vyhledávání aktuálních nedostatků či nepříznivých změn. Dle potřeby na případné obtíže reaguje přijímáním vhodných opatření a účinně tím snižuje riziko vzniku školní neúspěšnosti. Vstřícný přístup pedagožek pozitivně ovlivňuje osobnostní růst žáků a posiluje jejich celkovou školní prosperitu.

Každodenní kontakt vedení školy s pedagogickým sborem pomáhá udržovat nulový počet neprospívajících žáků. Zároveň vysoký počet žáků prospívajících s vyznamenáním dokládá, že se celkově škole daří ve vzdělávání dosahovat velmi dobrých výsledků. Oblast prevence školní neúspěšnosti škola dostatečně monitoruje a přijímá vhodná opatření k jejímu předcházení. Opatření jsou zastoupena zejména pravidelnými logopedickými reedukacemi realizovanými mimo běžnou výuku, možností doučování a jednáními se zákonnými zástupci. Navazováním a prohlubováním součinnosti s nimi škola hledá další cestu k posilování kvality vzdělávacích výsledků. Zapojováním zákonných zástupců do řešení prospěchových a výchovných obtíží škola účinně snižuje četnost i závažnost nežádoucích jevů.

Oblasti pedagogicko-psychologického poradenství se škola věnuje dostatečně. Zajišťuje ho školním poradenským pracovištěm zprostředkovávajícím služby pedagogickému sboru, žákům i jejich zákonným zástupcům. Pracoviště tvoří ředitelka školy, která souběžně zastává funkci výchovné poradkyně, a školní metodička prevence. Škola je úspěšná ve vyhledávání a včasné identifikaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, výběr i poskytování vhodných forem podpory se daří. Výsledkem účinně nastaveného systému řešení je ojedinělý výskyt projevů rizikového chování. Výchovná opatření jsou většinou funkční a udělují se v souladu se školním řádem.

Mateřská škola před nástupem přijatých dětí zařazuje adaptační program, jehož nastavení efektivně pomáhá dětem přizpůsobit se novému prostředí. Uplatňovaný individuální přístup zahrnující logopedickou prevenci a důsledně diferencované úkoly prolínají všemi vzdělávacími činnostmi. Mají pozitivní dopad na schopnosti dětí navazovat a udržovat kontakt s ostatními, spolupracovat a vzájemně si pomáhat. O jejich individuálních pokrocích pedagožky vytváří pouze stručné záznamy, další vyhodnocení úspěšnosti neprovádějí a tím dostatečně neposilují zkvalitňování dílčích vzdělávacích výstupů.

Škola spolupracuje s dalšími partnery, například se společností zaměřenou na trvalý rozvoj osob s omezením STROOM o. p. s. či Centrem ekologické výchovy Dřípatka. Vzdělávání vhodně doplňuje a výsledky vzdělávání pozitivně ovlivňuje realizací besed, kulturních akcí,

exkurzí, akcí zaměřených na posílení přírodovědné gramotnosti či společných akcí se zákonnými zástupci žáků. O efektivní součinnost s partnery dále usiluje pomocí otevřené komunikace. Prohlubování těchto vztahů přispívá k podpoře aktivního trávení volného času dětí i žáků, rozvoji jejich osobnosti, posilování tradic a vztahu k regionu, v němž žijí.

Závěry

Vývoj školy

- Od 1. 9. 2014 se oddělilo jedno pracoviště předškolního vzdělávání.
- Počet žáků základního i předškolního vzdělávání je dlouhodobě nízký.
- Škola průběžně zkvalitnila materiální podmínky zejména pro předškolní vzdělávání.
- Bezpečnost žáků i dětí se zvýšila instalací kamerových bezpečnostních systémů.
- Daří se udržovat na vysoké úrovni esteticky podnětné prostředí prostor školy.
- Škola úspěšně pokračuje ve společném vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření.

Silné stránky

- Přístup pedagožek předškolního vzdělávání posiluje vzájemnou pomoc a spolupráci dětí všech věkových skupin, podporuje jejich prosociální cítění a vede k osobnostnímu rozvoji.
- Škola systematicky sleduje a vyhodnocuje úspěšnost absolventů v dalším vzdělávání, na získané informace adekvátně reaguje a tím zvyšuje kvalitu průběhu vzdělávání.
- Logopedické reedukace pozitivně ovlivňují řečové schopnosti i komunikační dovednosti žáků a vedou k účinnému snižování negativních dopadů plynoucích z řečových oslabení.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Sporadické využívání nabídek vzdělávacích center neumožňuje dostatečný profesní růst pedagožek, tato skutečnost má negativní vliv na pestrost metod i forem práce užívaných ve výuce.
- Škola ve vzdělávání uplatňuje jen v malé míře formativní hodnocení, snižuje tak účinnost zpětné vazby, omezuje vzdělávací potenciál dětí i žáků a oslabuje jejich motivaci k učení i zájem o vlastní pokrok.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zavést pravidelné vnitřní hodnocení školy zaměřené na účinné předcházení riziku nepřesně vyvozených závěrů směrem k metodám a formám užívaných ve výuce.
- Navýšit množství a lépe zaměřovat další vzdělávání pedagogických pracovníků s důrazem na inovativní metody a formy s ohledem na aktuální potřeby školy.
- Zařazovat do výuky motivačně aktivizující metody a formy práce podporující aktivní učení, iniciativní vyvozování a týmovou spolupráci.
- Více podporovat příležitosti k účinné zpětné vazbě zařazováním více prvků formativního hodnocení.
- Posilovat motivaci žáků k učení udělováním pochval třídní učitelky či ředitelky školy.
- Vytvářet celková vyhodnocování úspěšnosti dětí v předškolním vzdělávání a posilovat tím kvalitu vzdělávacích výsledků.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace obce č. j. 085/02-Řá ze dne 15. 10. 2002 s platností od 1. 1. 2003
2. Dodatek č. 1 ke Zřizovací listině příspěvkové organizace obce ze dne 31. 5. 2005
3. Dodatek č. 2 ke Zřizovací listině příspěvkové organizace obce ze dne 23. 5. 2008
4. Rozhodnutí MŠMT č. j. 3 078/2010-21 s účinností od 1. 9. 2010
5. Udělení výjimky z počtu žáků ze dne 7. 9. 2018, usnesení č. 6/2018 platné pro školní rok 2018/2019
6. Jmenování ředitelky s účinností od 1. 8. 1994
7. Potvrzení jmenování ředitelky ze dne 4. 5. 2015
8. Koncepce rozvoje školy pro období 2017 – 2021 ze dne 1. 9. 2017
9. Výroční zprávy ZŠ a MŠ Dub, okres Prachatice 2016/2017 a 2017/2018
10. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro všechny“ platný od 1. 9. 2007, aktualizovaný 1. 9. 2015 a 1. 9. 2017
11. Školní řád Základní škola Dub, okres Prachatice s účinností od 1. 9. 2015
12. Organizační řád 2018/2019
13. Dokumenty týkající se správního řízení, rozhodnutí ředitelky školy
14. Kompletní dokumentace školního poradenského pracoviště
15. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosažené odborné kvalifikaci)
16. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 2018/2019
17. Záznamy z jednání pedagogické rady 2017/2018 a 2018/2019
18. Třídní knihy 2017/2018 a 2018/2019
19. Rozvrhy pro školní rok 2018/2019
20. Žákovské knížky (vzorek)
21. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Slunce svítí pro všechny“, č.j.129/2009, aktualizovaný 1. 9. 2017
22. Školní řád Mateřská škola Dub, okres Prachatice s účinností od 1. 9. 2017
23. Školní matrika mateřské školy
24. Zápisy z jednání pedagogické rady mateřské školy 2017/2018 a 2018/2019
25. Třídní kniha mateřské školy na školní rok 2018/2019
26. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání platný od 1. 9. 2015, aktualizovaný 9. 1. 2019
27. Vnitřní řád pro zájmové vzdělávání s účinností od 1. 9. 2018
28. Dokumentace školního stravování za měsíce prosinec 2018 a leden 2019
29. Dokumentace týkající se oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně knihy úrazů
30. Ekonomická dokumentace školy za roky 2017 a 2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejímu obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Aranka Fořtová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Aranka Fořtová v. r.

Mgr. Dana Machová, školní inspektorka

Mgr. Dana Machová v. r.

Bc. Ladislava Svatošová, kontrolní pracovnice

Bc. Ladislava Svatošová v. r.

V Českých Budějovicích 28. 2. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Dana Žilová, ředitelka školy

Mgr. Dana Žilová v. r.

V Dubu 4. 3. 2019